

ПРОЄКТ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАВЧАЛЬНО - МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
У ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ**

1. Загальні положення

1.1. Положення про навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності у ДУІТ (далі – Положення) розроблено на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Рекомендацій з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти, викладених у листі Міністерства освіти і науки України від 09.07.2018 р. № 1/9-434.

1.2. Положення визначає документи навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у ДУІТ, регулює питання розроблення, збереження й доступності навчально-методичного забезпечення здобувачам вищої освіти, авторського права на розроблені викладачами матеріали.

2. Документи навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.

2.1. Навчально-методичне забезпечення передбачає наявність:

усіх затверджених в установленому порядку освітніх програм та навчальних планів, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти;

робочих програм з усіх навчальних дисциплін навчальних планів, які включають: програму навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендовану літературу (основну, допоміжну), інформаційні ресурси в Інтернеті;

програм з усіх видів практичної підготовки до кожної освітньої програми;

методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти;

навчальних планів з обов'язковим вивченням української мови як окремої навчальної дисципліни “Українська мова як іноземна” у разі підготовки іноземців та осіб без громадянства незалежно від мови навчання.

3. Документи навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни

3.1. Основним документом навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни є робоча програма навчальної дисципліни, вимоги до змісту якої встановлені п. 2.1 цього Положення.

3.2. Інші документи і форми навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни визначаються викладачем та кафедрою, виходячи із необхідності максимально повного надання здобувачам освіти всієї інформації та матеріалів, необхідних для успішного вивчення дисципліни. Зокрема:

- підручники та навчальні посібники;
- силабуси;
- конспекти лекцій (розширені плани лекцій);
- методичні вказівки та рекомендації для семінарських, практичних, лабораторних занять та самостійної роботи;
- індивідуальні завдання;
- збірники ситуаційних завдань (кейсів);
- завдання для лабораторних робіт;
- завдання для самостійної роботи студентів;
- приклади розв'язування типових задач або виконання типових завдань;
- комп'ютерні презентації;
- ілюстративні матеріали;
- каталоги ресурсів;
- завдання (кейси, тести) для підсумкового контролю;
- завдання для контрольної роботи;
- інші матеріали та завдання, розроблені викладачем.

3.3. Здобувачам освіти надаються посилання на доступну для них наукову, навчальну та методичну літературу, а також на електронні ресурси та інші джерела інформації, у тому числі іноземні та міжнародні, які мають дозвіл власника авторських прав на вільне використання в освітньому процесі.

3.4. Здобувачам вищої освіти рекомендуються наступні джерела інформації:

- друковані наукові, навчально-методичні, науково-популярні та інші видання;
- електронні видання;
- відкриті державні реєстри;
- оприлюднені документи та офіційні сайти органів статистики, інших установ та організацій;
- відкриті бази даних;
- аудіо- та відеозаписи;

- інші матеріали та джерела інформації.

4. Зміст та структура робочої програми навчальної дисципліни

4.1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом, який розробляється і затверджується у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у (кафедрою, що відповідає за викладання навчальної дисципліни, керівником проектної групи (гарантом) та деканом факультету). Попередньо робоча програма навчальної дисципліни обговорюється членами групи забезпечення освітньої програми, для якої відповідна дисципліна є обов'язковою.

4.2. Загальний обсяг робочої програми навчальної дисципліни становить 10-20 сторінок з урахуванням обсягу дисципліни.

4.3. Основним призначенням робочої програми навчальної дисципліни є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу зі змістом освіти, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання;

- встановлення відповідності змісту освіти освітній програмі та стандартам вищої освіти;

- встановлення відповідності при зарахуванні результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти (академічна мобільність), за іншими освітніми програмами, у попередні роки (при поновленні на навчання), а також у неформальній та інформальній освіті.

4.4. Робочі програми навчальних дисциплін щорічно оновлюються з урахуванням побажань та зауважень, отриманих від стейкхолдерів. Робочі програми навчальних дисциплін розглядаються на засіданнях кафедр та затверджуються деканами факультетів/ директорами інститутів.

В окремих випадках за рішенням вчених рад факультетів/ інститутів робочі програми можуть затверджуватися на декілька (до п'яти) років, а щорічні оновлення оформлюватись у вигляді додатків до них.

Моніторинг робочих програм навчальних дисциплін здійснюється кафедрами, результати моніторингу відображаються у протоколах засідань кафедр.

4.5. Структура робочої програми навчальної дисципліни передбачає наявність таких складників:

4.5.1. Загальна інформація: назва навчальної дисципліни, університет, факультет, кафедра, яка відповідає за дисципліну, освітня програма, інформація про погодження та затвердження, мова навчання;

4.5.2. Інформація про розробників(а) – викладача чи викладачів, які розробили робочу програму;

4.5.3. Мета вивчення дисципліни. Для обов'язкових дисциплін зазначається місце навчальної дисципліни в освітній програмі, наводяться визначені освітньою програмою компетентності та програмні результати навчання, для формування яких використовується ця навчальна дисципліна. Для вибіркових дисциплін наводиться пояснення можливостей та переваг, які надає вивчення дисципліни;

4.5.4. Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних;

4.5.5. Статус дисципліни: обов'язкова чи вибірка. Статус обов'язкових мають дисципліни, що є обов'язковими хоча б для однієї освітньої програми;

4.5.6. Передумови для вивчення дисципліни, зокрема, перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше, або перелік раніше здобутих результатів навчання тощо;

4.5.7. Очікувані результати навчання з дисципліни. Формулювання результатів навчання для обов'язкових дисциплін базується на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою (програмних результатах навчання), та деталізує їх. Формулювання результатів навчання – це зазначення рівня їх сформованості, наприклад, через достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою;

4.5.8. Критерії оцінювання результатів навчання. Критерієм проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали;

4.5.9. Засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування. Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- комплексні іспити;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

4.5.10. Програма навчальної дисципліни: основні теми дисципліни, у тому числі (за наявності): теми практичних, семінарських та лабораторних занять, орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань.

4.5.11. Форми поточного та підсумкового контролю.

4.5.12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою).

4.5.13. Рекомендовані джерела інформації.

5. Збереження та доступність навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни

5.1. Робоча програма та інше навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни розробляються в електронній та паперовій формі, зберігаються у деканата та на кафедрі, що забезпечує викладання дисципліни, і розміщуються на електронному ресурсі університету.

5.2. Здобувачам вищої освіти забезпечується вільний постійний доступ до робочої програми та іншого навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни (з урахуванням вимог законодавства щодо інформації з обмеженим доступом). Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни має бути доступна здобувачам освіти на момент здійснення вибору дисциплін на наступний семестр (навчальний рік).

5.3. Рекомендовані для вивчення дисципліни література та інші джерела інформації є доступними здобувачам освіти на безоплатній основі, зокрема:

- у бібліотеці університету;
- на електронному ресурсі університету;
- у визначених в робочій програмі відкритих державних реєстрах, інформаційних системах, базах даних тощо;
- на зазначених у робочій програмі зовнішніх електронних ресурсах, що надають вільний доступ до інформації.

6. Авторське право

6.1. Робочі програми навчальних дисциплін (у пропонованому форматі) не є об'єктами авторського права та інтелектуальної власності, що впливає із ст. 8 Закону України «Про авторське право та суміжні права».

6.2. Інші складники навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни можуть бути об'єктами авторського права, якщо вони є творами у галузі науки, літератури та/або мистецтва, зазначеними у ст. 8 Закону України «Про авторське право та суміжні права» або у Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності.

Використана література:

1) Закон України «Про освіту» (ст.33, ст.34)

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2) Закон України «Про вищу освіту» (п. 12 ч. 3 ст. 34 та ч. 7 ст. 35)

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

3) лист Міністерства освіти і науки України від 09.07.2018 № 1/9-434

«Рекомендації з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти».

Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/list-mon-19-434-vid-09072018-roku-shodo-rekomendacij-z-navchalno-metodichnogo-zabezpechennya>

4) Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, порядок підготовки та затвердження його компонент (Харківський національний університет внутрішніх справ)

Режим доступу: [Нормативні документи ХНУВС](#)

5) ПОЛОЖЕННЯ про навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін у Житомирському національному агроекологічному університеті

Режим доступу: http://znau.edu.ua/images/public_document/2020/%